

รายงานการประชุม
คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
ครั้งที่ 2/2549
วันพุธที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2549 เวลา 10.00 น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ชั้น 28

ผู้มาประชุม

1. รองนายกรัฐมนตรี
พลตำรวจเอกชิตชัย วรรณสถิตย์	ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
นายจารุพงศ์ เรืองสุวรรณ	กรรมการ
3. ปลัดกระทรวงการคลัง
นายมานะ หลักทอง (แทน)	กรรมการ
4. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายบุญสนอง บุญมี (แทน)	กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
นายฉန္ธกนต์ ปิ่นปรีชากุล (แทน)	กรรมการ
6. อัยการสูงสุด
นายประพันธ์ พุกกะณะสุต (แทน)	กรรมการ
7. เจ้ากรมพระธรรมนูญ
พลเอกอภัยพร เจริญพานิช	กรรมการ
8. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
พลตำรวจโทชาญวุฒิ วัชรพุกก์ (แทน)	กรรมการ
9. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
คุณพรทิพย์ จาละ	กรรมการ
10. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
นายศราวุธ เมณะเสวต	กรรมการ
11. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
พันตำรวจเอกโกวิท ภิรมย์วงศ์ (แทน)	กรรมการ
12. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
นายชาติชาย สุทธิกลม (แทน)	กรรมการ
13. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
นายกิตติศักดิ์ สิ้นฐานิช (แทน)	กรรมการ

14. เลขานุการคณะรัฐมนตรี
นายรองพล เจริญพันธุ์	กรรมการ
15. เลขานุการสำนักงานศาลปกครอง
นายไกรรัช เภยวิจิตร (แทน)	กรรมการ
16. เลขานุการสำนักงานศาลยุติธรรม
นายวัส ดิงสมิตร (แทน)	กรรมการ
17. เลขานุการเนติบัณฑิตยสภา
นายชัยเกษม นิตสิริ	กรรมการ
18. นายกสภานายความ
นายบำรุง ตันจิตติวัฒน์ (แทน)	กรรมการ
19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย
คณบดีคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	กรรมการ
20. ศาสตราจารย์พิเศษ ประสิทธิ์ โหมวิไลกุล
คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ	กรรมการ
21. นายโสภณ รัตนกร
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
22. พลตำรวจเอกชาญชิต เพ็ชรเลิศ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาชญาวิทยา	กรรมการ
23. ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม
นายไกรสร บารมีอวยชัย	กรรมการ
24. ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.
นางศรีพนม นุนนาค	กรรมการ
25. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	เลขานุการ
26. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
นายพรชัย อัสววัฒนาพร	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้ไม่มาประชุม	
1. นายเรวัต จำเริญ
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานยุติธรรม	ติตราชการ
2. ผู้แทนสำนักงานประมาณ	ติตราชการ
3. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	ติตราชการ

/ผู้เข้าร่วมประชุม...

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายปกรณ์ บูรณุปกรณ์	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
2. พลตำรวจตรีสมชาติ สว่างเนตร	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
3. นางสาวอริศรา ศันสนีย์วิทย์กุล	สำนักงานศาลยุติธรรม
4. พันตำรวจเอกอรรณ อรรถชยานุ	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
5. นายสมณ พรมพรส	สำนักงานกิจการยุติธรรม
6. พันตำรวจโทพงษ์ธร ธัญญศิริ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
7. นางเดือนใจ เจริญพงษ์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
8. นายชาติร์ จันทร์เพ็ญ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
9. นายอดิศักดิ์ จันทวิรัช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
10. นางสาวปริญานุช จริงจิตร	สำนักงานกิจการยุติธรรม
11. นายอนุรักษ์ ทิศกร	สำนักงานกิจการยุติธรรม
12. นางสาวศศิวิมล ว่าจะรักษ์เลิศ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา 10.30 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

การประชุมครั้งนี้เป็นครั้งที่ 2 ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ซึ่งได้แต่งตั้งตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2549 โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนางานในกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ ซึ่งเชื่อว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการจะช่วยสนับสนุนในเรื่องของการประสานงานระหว่างหน่วยงาน และผลักดันให้แต่ละองค์กรขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ไปได้อย่างมีทิศทางเดียวกัน รวมถึงจะสามารถแก้ไขข้อขัดข้องปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม ครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2549

/ระเบียบวาระที่ 3...

3.1 การกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการและอนุกรรมการ

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2549 ได้กำหนดค่าตอบแทนให้แก่ กรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 15 ของพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2549 โดยการจ่ายค่าตอบแทนเป็นรายเดือนแก่ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการแต่งตั้ง และ คณะกรรมการได้มีหลักการในการจ่ายค่าตอบแทน เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี ดังนี้

1. การจ่ายค่าตอบแทนเป็นแบบรายเดือนแก่กรรมการ อนุกรรมการ โดยจะจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการ อนุกรรมการ เฉพาะในเดือนที่มีการประชุมเท่านั้น หากเดือนใดไม่มีการประชุม หรือมีการประชุมแต่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมในครั้งนั้น ทั้งนี้ หากมีการมอบหมายผู้เข้าร่วมประชุมแทนจะจ่ายแก่ผู้เข้าร่วมประชุมตามหลักฐานการมอบหมายให้เข้าประชุมแทน

2. ในกรณีที่เดือนใดมีการประชุมมากกว่า 1 ครั้ง การจ่ายค่าตอบแทนแก่กรรมการ อนุกรรมการ จะจ่ายค่าตอบแทนเฉพาะครั้งแรกในการประชุมของเดือนนั้น ทั้งนี้ หากมีการมอบหมายผู้เข้าร่วมประชุมแทนจะจ่ายแก่ผู้เข้าร่วมประชุมตามหลักฐานการมอบหมายให้เข้าประชุมแทน

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบรายงานการประชุม วาระ 3.1)

มติที่ประชุม

รับทราบ

3.2 แนวทางการดำเนินงานเพื่อการควบคุมผู้ต้องขังด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์**(Electronic Monitoring)**

ด้วยประเทศไทยกำหนดทางเลือกในการลงโทษผู้กระทำความผิดไว้ 5 ประการ ตามประมวลกฎหมายอาญา คือ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ และริบทรัพย์สิน นอกจากนี้มีการบังคับบำบัดสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (Compulsory Treatment) ฐานเสพหรือครอบครองในปริมาณเล็กน้อย การที่กระบวนการยุติธรรมทางอาญามีทางเลือกในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดเล็กน้อย จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบงานราชทัณฑ์ค่อนข้างมาก เพราะต้องนำผู้กระทำความผิดไปควบคุมไว้มากเกินความจำเป็น และจากการประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 1 เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิด ได้มีผลการประชุมว่าควรจะมีระบบการควบคุมตัวผู้ต้องขังด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นการพัฒนาระบบและวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดและระบบการแก้ไขฟื้นฟู สอดคล้องกับยุทธศาสตร์หนึ่งของแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ

/ปัจจุบัน...

ปัจจุบันได้มีการเสนอหลักการเพื่อแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 เพื่อปรับปรุงวิธีการขังและการจำคุกนอกเรือนจำหรือสถานที่ที่เหมาะสม ประกอบกับรัฐบาล มีนโยบายให้นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติราชการ รวมทั้งมีแนวความคิดนำกระบวนการ ยุติธรรมทางเลือกที่เหมาะสมมาใช้ในการลงโทษหรือปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดบางประเภท เพื่อลดจำนวน ผู้ต้องโทษเข้าสู่เรือนจำและลดภาระค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องแบกรับ โดยพิจารณานำแนวความคิดในการนำระบบ การควบคุมผู้ต้องขังด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) มาใช้ อันจะเป็นการพัฒนากระบวนการ ปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดให้มีความทันสมัย ดังนั้น คณะกรรมการประสานงานกระบวนการยุติธรรม ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดทำแผนดำเนินงาน (Road Map) เพื่อการควบคุมผู้ต้องขังด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) ประกอบด้วยผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดทำแผน ดำเนินงาน (Road Map) เพื่อการควบคุมผู้ต้องขังด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) กำหนดแนวทางและทางเลือกที่เหมาะสมในการนำระบบการควบคุมผู้ต้องขังด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนิน โครงการนำร่องการควบคุมผู้ต้องขังด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และทาง สำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับกลุ่มพัฒนาพหุคูณนิสัยจะขอให้มีการนำระบบดังกล่าวมาทดลองใช้กับผู้ ที่อยู่ระหว่างการพักการลงโทษคาดว่าจะสามารถใช้ได้ประมาณปี 2549

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับการนำแนวคิดเรื่องการควบคุมผู้ต้องขังด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) มาใช้ในประเศไทยนั้น จำเป็นต้องศึกษาเปรียบเทียบกับ ต่างประเทศ และวิเคราะห์โดยละเอียด ทั้งริเริ่มสร้างกฎหมายขึ้นเพื่อรองรับหลักการดังกล่าว โดยต้องไม่ขัด ต่อรัฐธรรมนูญรวมถึงต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนด้วย เพื่อสามารถนำหลักการดังกล่าวมาปรับใช้ให้มี ความเหมาะสม และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมของประเทศ

มติที่ประชุม

รับทราบ

3.3 ความคืบหน้าการพิจารณาแนวทางการก่อสร้างเรือนจำ/ทัณฑสถาน

อาคารบูรณาการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และสถานแรกรับเด็กและเยาวชนด้วยวิธีการแปลง สินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2547 เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรี เสนอให้กรมราชทัณฑ์และกระทรวงยุติธรรมจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาปรับปรุงเรือนจำและ ทัณฑสถานที่ตั้งอยู่ในย่านชุมชนเมืองแออัด ซึ่งกรมราชทัณฑ์ได้เสนอแผนการย้ายเรือนจำ/ทัณฑสถาน ออกไปที่แห่งใหม่ โดยกรมธนารักษ์ได้เสนอแนวทางการย้ายเรือนจำ/ทัณฑสถานด้วยวิธีการแปลงสินทรัพย์ เป็นหลักทรัพย์แทนการทำแผนของงบประมาณ โดยอาจจะระดมทุนด้วยการออกตราสารหนี้ หรือ หน่วยลงทุนและให้มีสัญญาเช่าระยะยาวจากภาครัฐเป็นหลักประกัน ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์จะเช่าพื้นที่ในราคา /ที่เหมาะสม...

ที่เหมาะสม โดยกรมธนารักษ์จะเป็นผู้ตั้งงบประมาณชำระค่าเช่าแทนกรมราชทัณฑ์

ในการนี้ คณะกรรมการประสานงานกระบวนการยุติธรรม จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการบูรณาการการก่อสร้างเรือนจำ/ทัณฑสถาน อาคารบูรณาการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและสถานแรกรับเด็กและเยาวชน ด้วยวิธีการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ และคณะอนุกรรมการดังกล่าว ได้แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณารูปแบบและแนวทางการก่อสร้างด้วยวิธีการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ โดยมีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบแนวทางและกรอบวงเงินค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมในการดำเนินงาน ซึ่งในมติที่ประชุมคณะทำงาน ได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ร่วมกับกรมราชทัณฑ์ประสานบริษัทธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด เพื่อจัดทำทางเลือกต่าง ๆ เสนอต่อไป

สำหรับความคืบหน้าของการดำเนินงาน บริษัทธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ได้เสนอแนวทางเพื่อก่อสร้างเรือนจำ/ทัณฑสถาน 10 แห่ง อาคารบูรณาการ 12 แห่ง และ สถานแรกรับเด็กและเยาวชน 4 แห่ง โดยมีวงเงินค่าเช่าประมาณ 700 ล้านบาท/ปี อัตราค่าเช่าเพิ่มร้อยละ 10 ทุก 5 ปี และแนวทางดังกล่าวได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารของบริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด แล้ว อยู่ระหว่างขั้นตอนที่บริษัทฯ จะตั้งบริษัทวิเคราะห์ความเหมาะสมการลงทุน ก่อนจะจัดทำรายละเอียดแล้วนำเสนอคณะอนุกรรมการบูรณาการการก่อสร้างเรือนจำ/ทัณฑสถาน อาคารบูรณาการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมและสถานแรกรับเด็กและเยาวชน ด้วยวิธีการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ และเสนอคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติพิจารณาต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

3.4 โครงการนำร่องสำรวจข้อมูลอาชญากรรมภาคประชาชน

โครงการนำร่องสำรวจข้อมูลสถิติอาชญากรรมภาคประชาชนเป็นโครงการที่ทางสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติได้ริเริ่มดำเนินการขึ้นเป็นปีแรก เนื่องจากการวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรมเพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมมีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทางด้านสถิติคืบมาผสมผสานกับแนวคิดทฤษฎีทางด้านอาชญาวิทยา จากการตรวจสอบในการวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรมในหลายประเทศได้มีข้อสังเกตว่าข้อมูลทางสถิติคดีของหน่วยงานภาครัฐที่มีอยู่อาจจะยังมีอยู่ไม่ครบถ้วน เช่น ผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมยังไม่ได้มีการแจ้งข้อมูลหรือร้องเรียนมายังหน่วยงานภาครัฐ ดังนั้น จะทำให้ขาดข้อมูลทางสถิติบางชนิดที่จะส่งผลกระทบต่อความสมบูรณ์ของการวิเคราะห์หรือคาดการณ์ปัญหาอาชญากรรมได้ ดังนั้น ในการวิเคราะห์ปัญหาอาชญากรรมขององค์การสหประชาชาติและของประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีโครงการการสำรวจข้อมูลอาชญากรรมภาคประชาชน (National Victimization Survey) เพื่อเป็นการสำรวจข้อมูลการประสบอาชญากรรมของประชาชน ซึ่งเป็นข้อมูลทางคดีที่ยังไม่มีการรายงาน (Dark Figure)

/ในการดำเนินงาน...

ในการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจริงทั้งที่มีการรายงานและไม่มีการรายงาน (Dark Figure) ต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และกำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย พร้อมทั้งหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตอบรับกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดทำแบบสำรวจข้อมูลอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2549 เสร็จสิ้นเป็นฉบับสมบูรณ์ โดยสร้างและปรับแก้จากแบบสำรวจการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมภาคประชาชนของประเทศสหรัฐอเมริกา (National Crime Victimization Survey) ให้มีความเหมาะสมกับประเทศไทย ซึ่งได้ดำเนินการทดสอบแบบสอบถามเป็นที่เรียบร้อยแล้วและอยู่ระหว่างดำเนินการเก็บข้อมูลภายในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งในระยะแรกจะเป็นการนำร่องสำรวจข้อมูลอาชญากรรมในเขตกรุงเทพมหานครก่อนและพัฒนาขยายผลไปทั่วประเทศ โดยจะร่วมมือกับสำนักงานสถิติแห่งชาติในการออกแบบสำรวจการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมภาคประชาชนไปพร้อมกับแบบสำรวจสำมะโนประชากรในทุก ๆ สิบปีต่อไป

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมเห็นชอบในการจัดทำโครงการดังกล่าว เนื่องจากเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนางานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งทำให้สามารถทราบสาเหตุของการกระทำผิดที่เกิดขึ้นได้อย่างแท้จริง และอาจมีการสำรวจเพิ่มเติมสอบถามถึงสาเหตุที่ประชาชนไม่แจ้งความดำเนินคดี เนื่องจากสาเหตุใด เพื่อจะได้แก้ไขแนวทางการดำเนินงานของสำนักงานตำรวจให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง

มติที่ประชุม รับทราบ และขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการไปพิจารณาด้วย

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อพิจารณา

4.1 แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ความเป็นมา

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวงยุติธรรมดำเนินการจัดทำแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ เพื่อศึกษาทบทวนสถานการณ์งานกระบวนการยุติธรรมในภาพรวมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาที่จะนำไปสู่การปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการและจัดโครงสร้างองค์กรต่าง ๆ ให้รองรับอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

กระทรวงยุติธรรม จึงได้จัดทำแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ.2547-2549) และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ โดยให้หน่วยงานบริหารในกระบวนการยุติธรรมใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานและจัดทำงบประมาณ โดยให้สำนักงานกิจการยุติธรรมรับผิดชอบประสาน ติดตาม บรณาการ ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะรัฐมนตรีทุกปี

/แต่เนื่องจาก...

แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลใหม่และมีการกำหนดแผนการบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2548-2551 เป็นกรอบทิศทางการทำงาน สำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์และหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง จึงได้ดำเนินการปรับปรุงแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2547-2549) ให้เป็นแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2551 โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล สถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในแผนดังกล่าวเมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2549 และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาความเป็นไปได้ในการขอจัดสรรงบประมาณ กำลังคน รวมทั้งจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินงาน ส่วนองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ อันได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรมและศาลปกครอง ควรมีการประสานงานเพื่อให้เกิดการบูรณาการและสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างอิสระ

สรุปสาระสำคัญของแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550 – 2551

แผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2550 - 2551 มีสาระสำคัญ ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์รวม 10 ด้าน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนากระบวนการยุติธรรมด้วยนโยบายบูรณาการ การอำนวยความสะดวกยุติธรรมในระดับชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการบริหารจัดการในระบบงานกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาบุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมการศึกษา วิจัย และพัฒนากระบวนการยุติธรรม และกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมการระงับข้อพิพาทและลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาระบบและวิธีการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด และระบบการแก้ไขฟื้นฟู

ยุทธศาสตร์ที่ 8 การเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การส่งเสริม สนับสนุน และสร้างกลไกเพื่อขยายโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 10 การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และการช่วยเหลือประชาชนด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

/ทั้งนี้ จากมติ...

ทั้งนี้ จากมติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2549 ให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2550-2551 นำเสนอต่อคณะกรรมการในการประชุมครั้งต่อไป เพื่อพิจารณาถึงกรอบการดำเนินงานของ คณะกรรมการให้เป็นไปตามกฎหมาย

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวางและได้เห็นชอบในหลักการที่จะนำแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2550-2551 เป็นกรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการไปก่อนที่จะมีการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2549 โดยการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ควรกำหนดยุทธศาสตร์ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) เนื่องจากจะทำให้เกิดการบูรณาการในองค์กรรวมและเกิดการพัฒนามีความสอดคล้องร่วมกันทั้งระบบ และอาจนำเนื้อหา รายละเอียดของแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.2550-2551 บางประการในยุทธศาสตร์ที่ 3 เรื่องการพัฒนาบุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ในประเด็นการพัฒนาศูนย์วิทยบริการ หรือห้องสมุดควบคู่กับการพัฒนาบุคลากรหรือการศึกษาวิจัย และในยุทธศาสตร์ที่ 10 เรื่องการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และการช่วยเหลือประชาชนด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ในประเด็นการขยายกลุ่มเป้าหมายถึงสถาบันครอบครัวนอกเหนือจากการคุ้มครองเด็ก เยาวชนและสตรี เนื่องจากสถาบันครอบครัวถือว่ามีความสำคัญต่อความเข้มแข็งของสังคมมาพิจารณาด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบให้นำแผนแม่บทกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติเดิม พ.ศ. 2550-2551 เป็นกรอบการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติไปพลางก่อน และมอบหมายคณะอนุกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติขึ้น โดยนำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เป็นกรอบการพิจารณาในการกำหนดแผนฉบับต่อไป

4.2 แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

ความเป็นมา

1.1 ด้วยรัฐบาลได้มีนโยบายและเร่งรัดให้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานกระบวนการยุติธรรม เพื่อประโยชน์ในการประสาน ติดตามและสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อศึกษา วิเคราะห์และวิจัยสถานการณ์แนวโน้มของอาชญากรรม ข้อพิพาทและความขัดแย้งภายในสังคม อันนำไปสู่การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ ทันเวลาและเกิดประสิทธิผลอย่างจริงจัง

/1.2 กระทรวงยุติธรรม...

1.2 กระทรวงยุติธรรม โดยสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับคณะที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมขึ้น โดยศึกษาวิเคราะห์และประเมินสถานะความพร้อมทางเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม สำรวจปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมทั้งระดมความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ตลอดจนนำประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จจากต่างประเทศมาประยุกต์ใช้เพื่อกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ รูปแบบและแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมที่มีความเป็นไปได้และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของไทย

1.3 คณะกรรมการประสานงานกระบวนการยุติธรรม ได้เห็นชอบกับร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2548-2551 เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2547 และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

1.4 กระทรวงยุติธรรม ได้เสนอร่างแผนแม่บทดังกล่าว ต่อคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2548 และคณะกรรมการกถนกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีคณะที่ 3 (ฝ่ายความมั่นคง) มีมติเห็นชอบกับร่างแผนแม่บทดังกล่าวเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2548

1.5 แต่เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ นร 0504/4591 ลงวันที่ 4 เมษายน 2549 ส่งเรื่องร่างแผนแม่บทดังกล่าว คืนกระทรวงยุติธรรม เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณาต่อไป

สรุปสาระสำคัญของร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2548-2551

ร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2548-2551 มีสาระสำคัญประกอบด้วยวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ รวม 6 ด้าน ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาระบบความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การแก้ไข กฎ ระเบียบข้อบังคับและกฎหมายให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในกระบวนการยุติธรรม

ผลการดำเนินงาน...

ผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศฯ ที่ผ่านมา

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนแม่บทนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายอย่างเป็นรูปธรรม กระทรวงยุติธรรมโดยสำนักงานกิจการยุติธรรม จึงได้เริ่มจัดทำแผนบูรณาการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ปีงบประมาณ 2549 และปีงบประมาณ 2550 เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งการจัดทำคำของบประมาณ การปฏิบัติงาน การติดตามและประเมินผลร่วมกัน และสำนักงานกิจการยุติธรรม ยังได้จัดทำโครงการนำร่องระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมต้นแบบ ณ จังหวัดนนทบุรี ตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2548 เพื่อศึกษา ดำเนินการ และพัฒนารูปแบบและแนวทางที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทฯ ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภายใต้อาณัติจาก 10 หน่วยงานและบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ที่สนับสนุนเครือข่ายการสื่อสารและระบบ VDO conference ขณะนี้การดำเนินงานมีความคืบหน้าโดยลำดับ คาดว่าจะสามารถสรุปผลและขยายงานได้ภายในเดือนธันวาคม 2549

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้อภิปรายอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการปรับปรุงร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันว่า ตามที่กระทรวงยุติธรรมได้ดำเนินการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในงานกระบวนการยุติธรรม ขณะนี้มีความคืบหน้าไปพอสมควรแล้ว ซึ่งจะเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรม เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลร่วมกัน และพิจารณาในส่วนการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมของประชาชน ซึ่งควรจะต้องมีระบบรองรับการบริการด้านต่างๆ แก่ประชาชน เช่น การแจ้งความร้องทุกข์ หรือการแจ้งเบาะแสการกระทำผิดทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนด้วย

มติที่ประชุม รับทราบและให้ถือเอาร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2548-2554 มาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมต่อไป

4.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการ

ตามมติของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/ 2549 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 ที่ได้เห็นชอบให้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องตามกรอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2549

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานให้ที่ประชุมรับทราบเกี่ยวกับรายละเอียดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการต่าง ๆ ทั้ง 7 คณะ ดังนี้

1. คณะกรรมการด้านจัดทำ ประสาน ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ซึ่งมีปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานอนุกรรมการ

/2. คณะอนุกรรมการ...

2. คณะอนุกรรมการด้านพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานอนุกรรมการ
3. คณะอนุกรรมการด้านศึกษา วิจัยและพัฒนากฎหมายและระบบงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีศาสตราจารย์โสภณ รัตนกร เป็นประธานอนุกรรมการ
4. คณะอนุกรรมการด้านพัฒนาบุคลากรกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีศาสตราจารย์พิเศษ ประสิทธิ์ โฆวิไลกุล เป็นประธานอนุกรรมการ
5. คณะอนุกรรมการด้านประสานงานและบริหารจัดการกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานอนุกรรมการ
6. คณะอนุกรรมการด้านส่งเสริมและสนับสนุนการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่ความรู้แก่ประชาชนและพิจารณาคัดเลือกหน่วยงานและบุคคลดีเด่น ซึ่งมีพลตำรวจเอกชาญชิต เพ็ชรเลิศ เป็นประธานอนุกรรมการ
7. คณะอนุกรรมการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งมีนายเรวัต นำเฉลิม เป็นประธานอนุกรรมการ

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการทั้ง 7 คณะ ว่าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการให้เป็นคลุยพินิจหรืออำนาจของประธานอนุกรรมการแต่ละคณะ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคล ขั้นตอนวิธี รวมถึงกรอบระยะเวลาในการทำงาน โดยต้องมีความชัดเจน ต่อเนื่อง และเหมาะสมตามหลักการและเหตุผลของคณะอนุกรรมการ และสอดคล้องกับกรอบอำนาจของคณะกรรมการตามมาตรา 3 วรรค 1 มาตรา 4 และมาตรา 19 วรรคหนึ่ง

มติที่ประชุม เห็นชอบในการจัดตั้งคณะอนุกรรมการและประธานอนุกรรมการทั้ง 7 โดยรายชื่อของอนุกรรมการและฝ่ายเลขานุการแต่ละคณะให้อยู่ในคลุยพินิจของประธานอนุกรรมการแต่ละคณะพิจารณา

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

ฝ่ายเลขานุการฯ ขอเสนอเรื่องให้คณะกรรมการทราบ 4 เรื่อง ดังนี้

1. ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำรายงานความคืบหน้าด้านกฎหมายในกระบวนการยุติธรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งรายงานผลการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลผลงานวิจัยและข้อมูลวิทยานิพนธ์ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมมาเพื่อให้คณะกรรมการทราบ (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม)

2. การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศเพื่อหารือเกี่ยวกับการนำบทเรียนที่ได้รับในการดำเนินการตามผลการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา ครั้งที่ 11 (Intergovernmental Group of Experts on Lessons Learned from United Nations Congresses on Crime Prevention and Criminal Justice) โดยสำนักงานกิจการยุติธรรม /ร่วมกับ...

ร่วมกับ สำนักงานสหประชาชาติว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมประจำภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (The United Nations Office on Drug and Crime, Regional Office for Asia and the Pacific) จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 15-18 สิงหาคม 2549 ซึ่งการจัดประชุมมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามการดำเนินงานตามปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ทั้งนี้กระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำหนังสือทูลเชิญพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาเสด็จเข้าร่วมประชุมในฐานะผู้แทนไทย และฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้เชิญชวนคณะกรรมการฯ เข้าร่วมการประชุมดังกล่าว

3. การประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 4 จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 4-5 กันยายน 2549 ในหัวข้อเรื่อง กระบวนการยุติธรรมสำหรับเด็กและเยาวชน โดยครั้งนี้จะมีการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกระทรวงยุติธรรมและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเนื้อหาของงานนำเสนอจะเกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชน การพิจารณาและการหันเหคดีเด็กและเยาวชน การแก้ไขฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ผลการประชุมที่ได้จะนำเสนอเรียนคณะกรรมการในครั้งต่อไป

4. สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดทำ รายงานผลการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลวิทยานิพนธ์ ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ปี พ.ศ.2544-2548 และรายงานผลการศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลผลการวิจัย ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ปี พ.ศ.2544 – 2548 ขึ้น เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการวิจัยและพัฒนากระบวนการยุติธรรมต่อไป

(รายละเอียดปรากฏตามเอกสารประกอบการประชุม)

เลิกประชุม

เวลา 12.00 น.

ลงชื่อ พันตำรวจโท พงษ์ธร รัชญญศิริ

(พงษ์ธร รัชญญศิริ)

ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการการยุติธรรมแห่งชาติ

ผู้จรรายงานการประชุม

ลงชื่อ วิชาญ วิชาญสรอรรถ

(นายวิชาญ วิชาญสรอรรถ)

ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม

เลขานุการ

ผู้ตรวจรายงานการประชุม